

NORSK SCHNAUZER BOUVIER KLUBB'S

HELSE- OG GEMYTTUNDERSØKELSE 2004

Utført av avlsrådet 2003/2004

INNLEDNING

NSBK's Gemytt og Helseundersøkelse ble sendt ut i januar 2004, med svarfrist i februar 2004. Lister over hundeiere ble skaffet fra NKK. Undersøkelsen ble sendt ut til hundeiere av ca. 3200 hunder registrert mellom 1996 og 2001. Av praktiske grunner ble det kun sendt ut skjema til hundeiere bosatt i Norge. Skjema ble også lagt ut på hjemmesiden til klubben slik at hundeiere kunne laste det ned derfra.

Pr. 30 februar var det kommet inn 1251 svar som kunne brukes i analysen av svarene. Noen skjema måtte elimineres fra analysen hovedsakelig fordi det ikke var mulig å finne hvilken rase det var svart for.

Av de 1241 hundene undersøkelsen har med er det 650 tisper og 591 hannhunder. 90% av hundene som det er besvart skjema for lever.

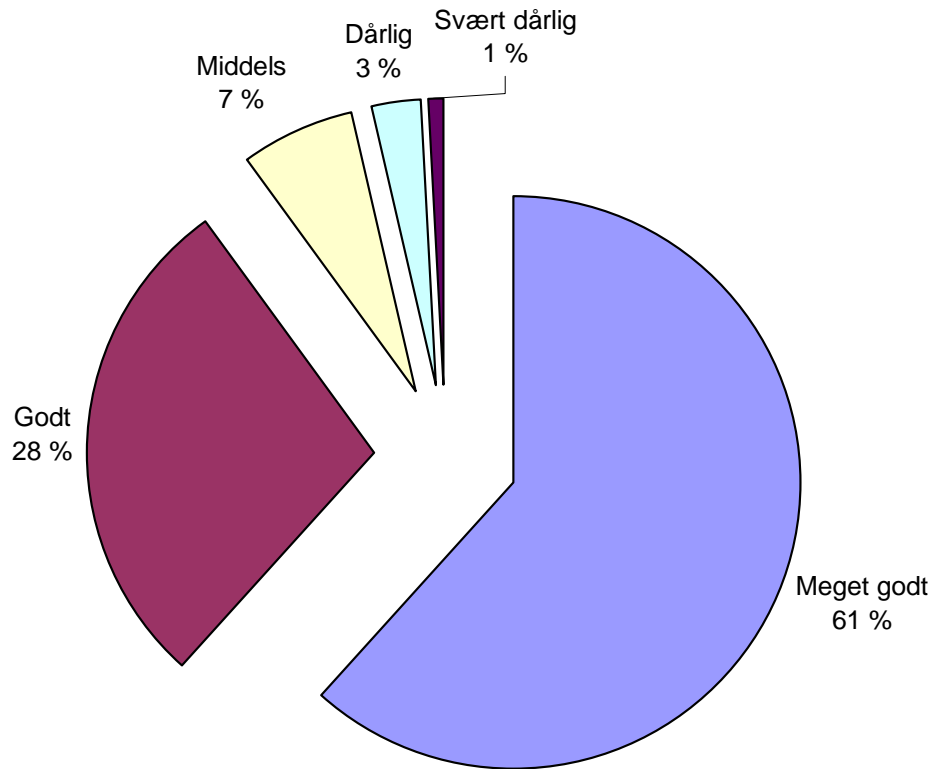
Tabell 1. Antall utsendte skjema, antall besvarte skjema og svarprosenten for de enkelte rasene.

RASE	ANTALL UTSENDT	ANTALL BESVART	SVARPROSENT
Bouvier	198	95	48%
Riesen, sort	911	318	35%
Riesen, salt/pepper	9	4	44%
Dverg, sort	339	156	46%
Dverg, sort/sølv	581	253	44%
Dverg, hvit	35	17	49%
Dverg, salt/pepper	506	172	34%
Schnauzer, sort	130	53	41%
Schnauzer, salt/pepper	471	183	39%

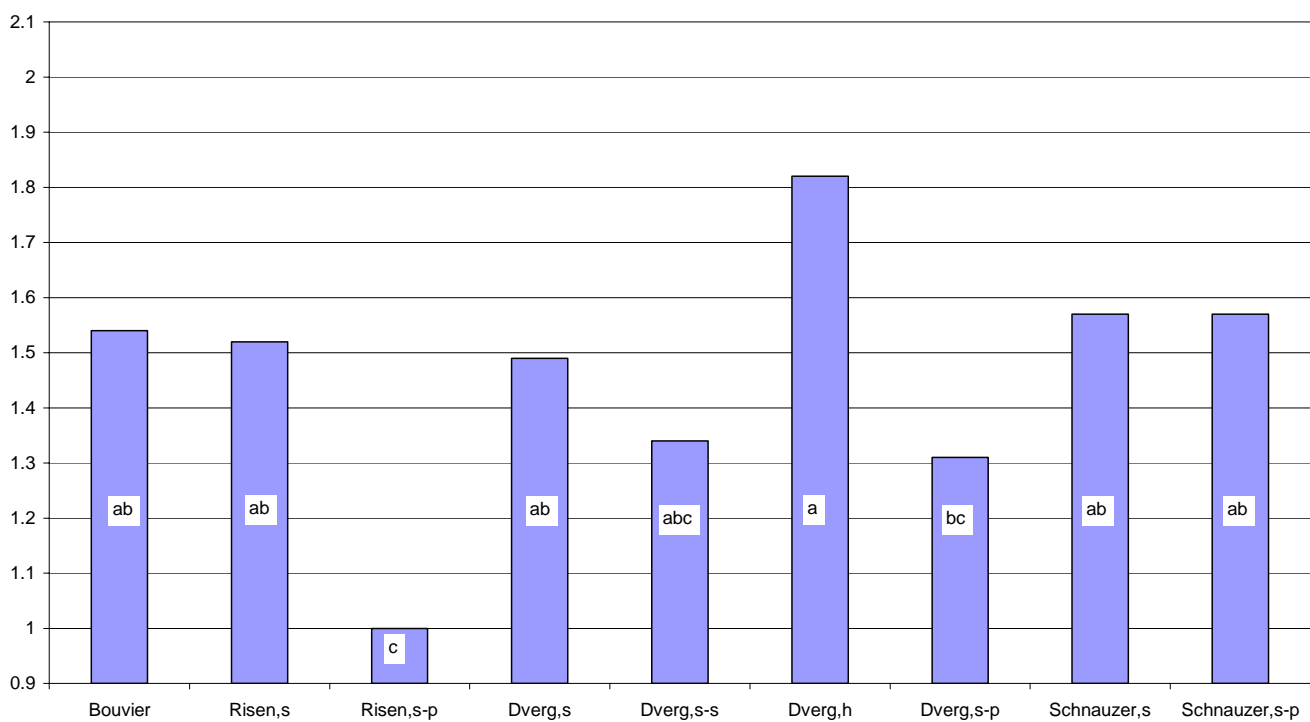
Nedenfor er hovedresultatene for undersøkelsen gitt. Det er viktig at resultatene leses både i lys av svarprosenten og av antall hunder det totalt er i rasen. Resultatene fra rasene riesen, salt/pepper og dverg, hvit må derfor vurderes nøye og en bør også være litt obs på dverg, salt/pepper og riesen, sort som har de laveste svarprosentene.

RESULTAT GEMYTTDELEN

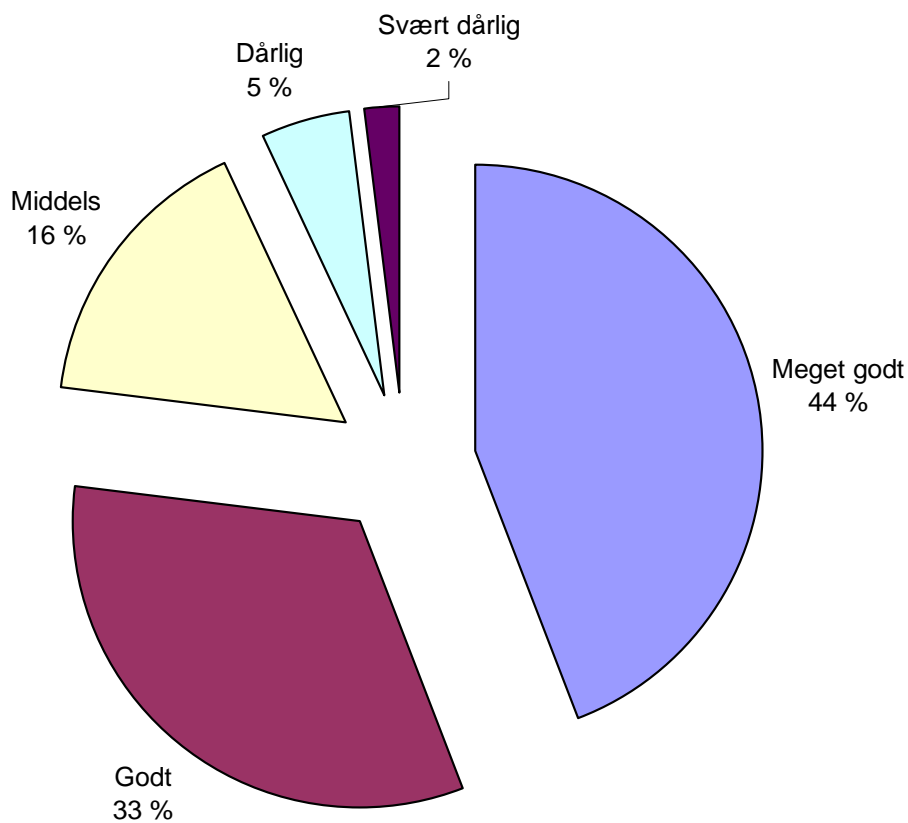
Temperament utfra forventning

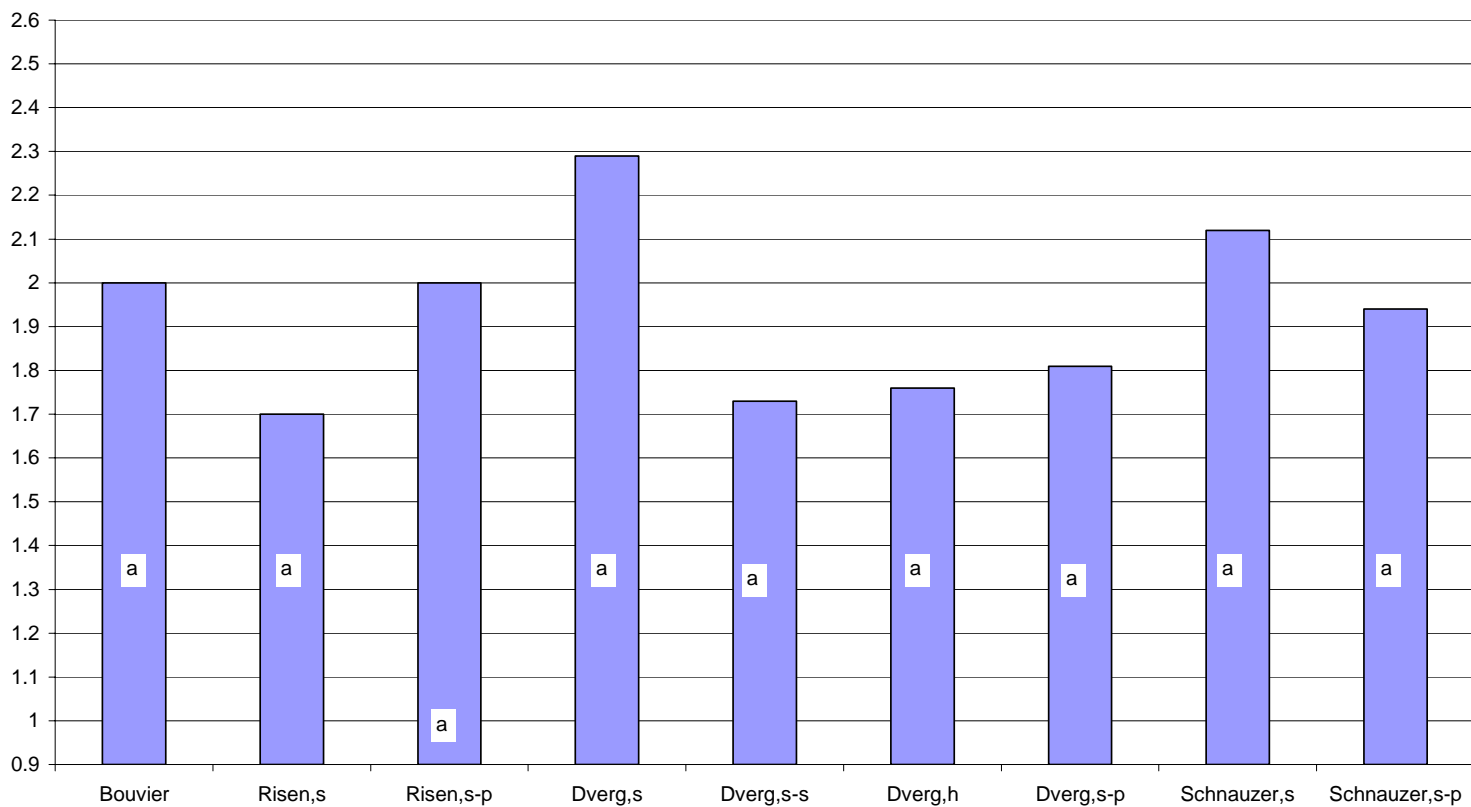
Temperament utfra forventning

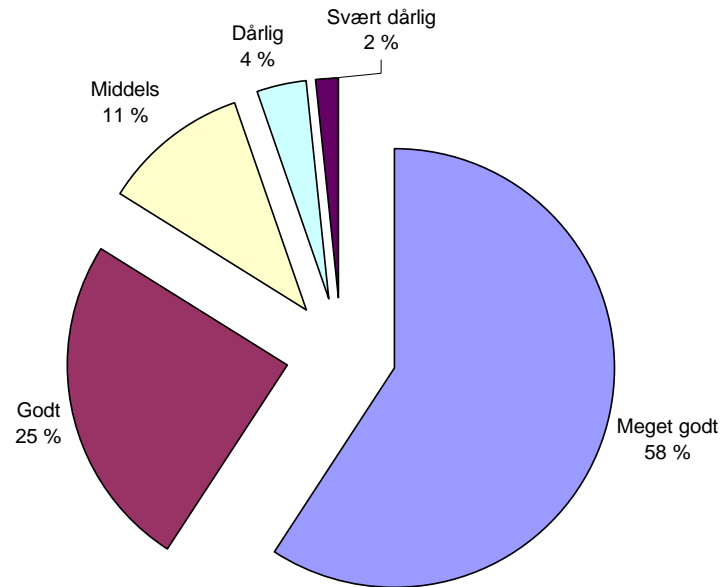
Oppførsel i møte med andre hunder

Oppførsel i møte med andre hunder

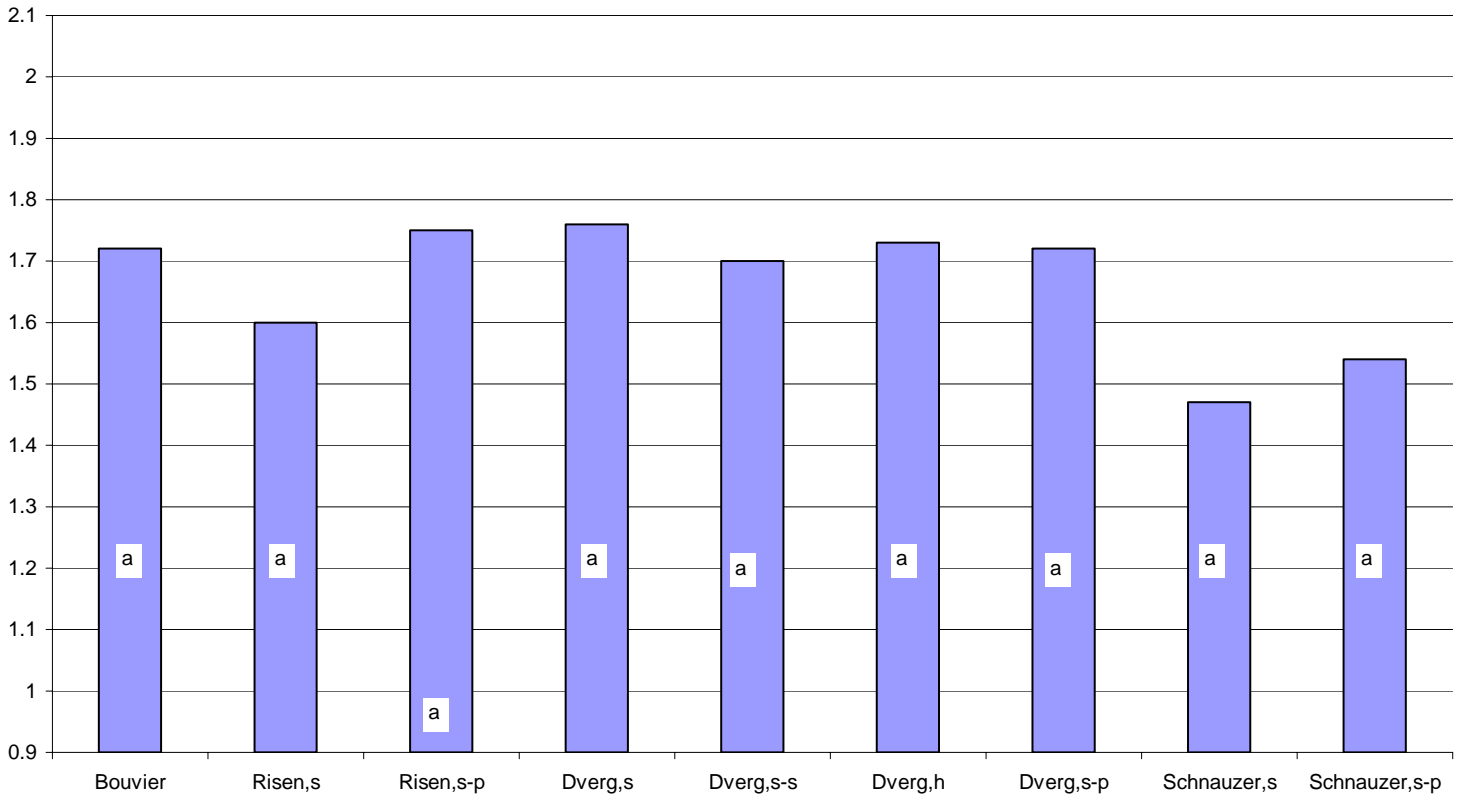

Oppførsel i møte med barn

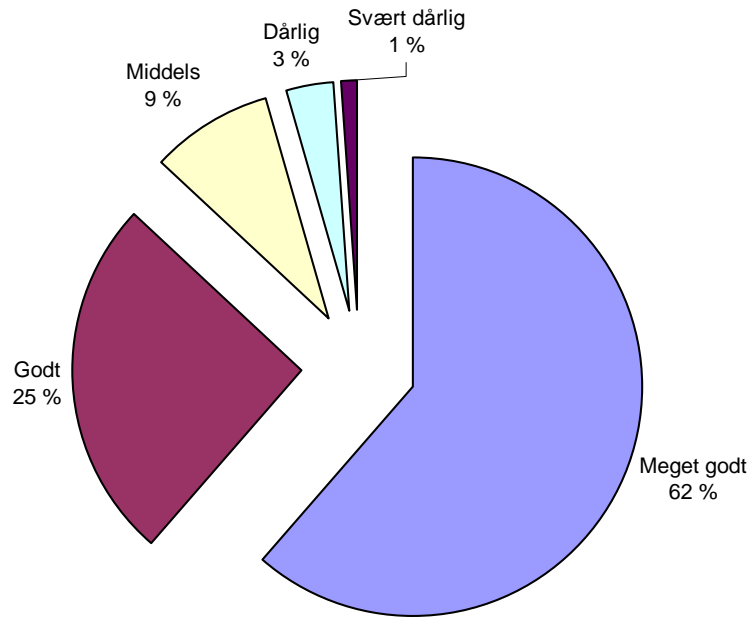

Oppførsel i møte med barn

1=Meget bra
2=Bra

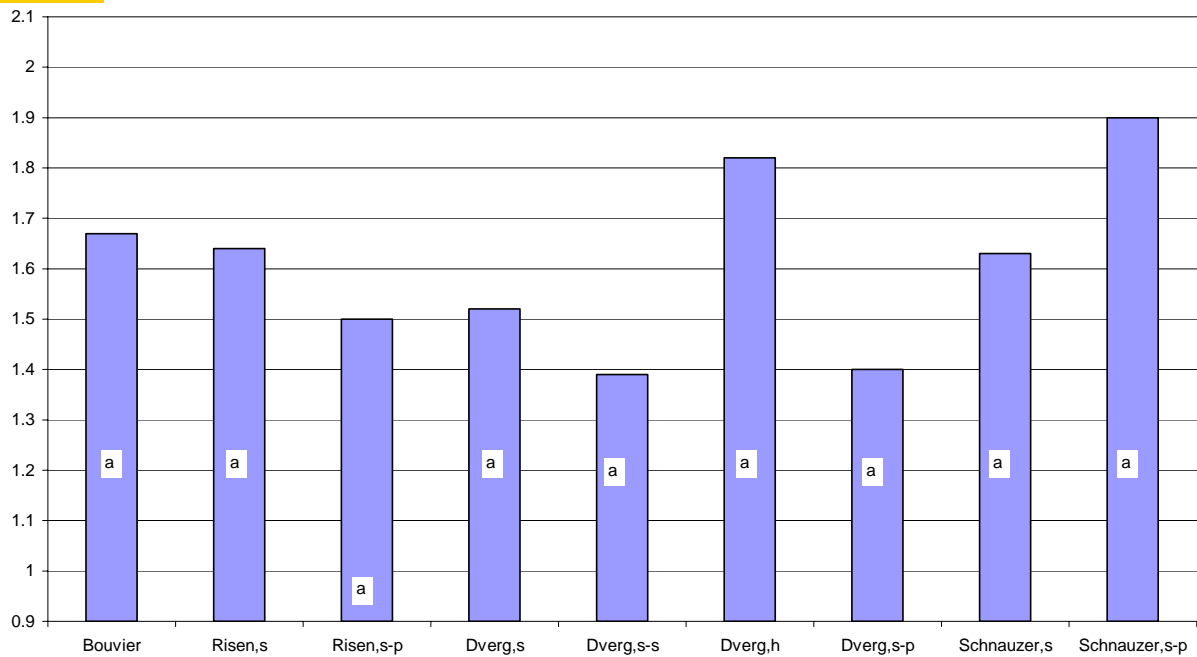

Oppførsel i møte med voksne

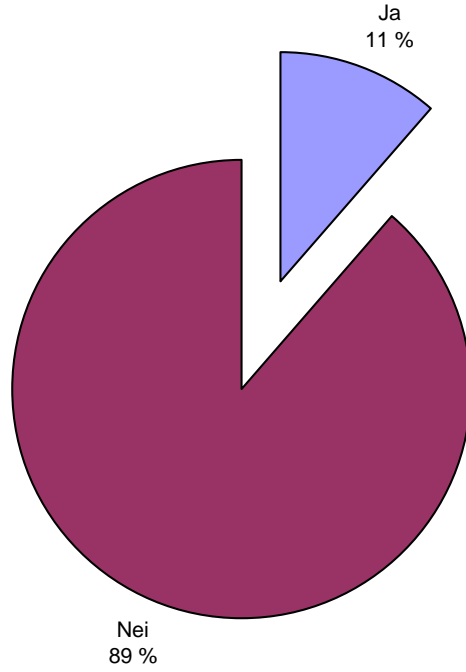

1=Meget bra
2=Bra

Oppførsel i møte med voksne

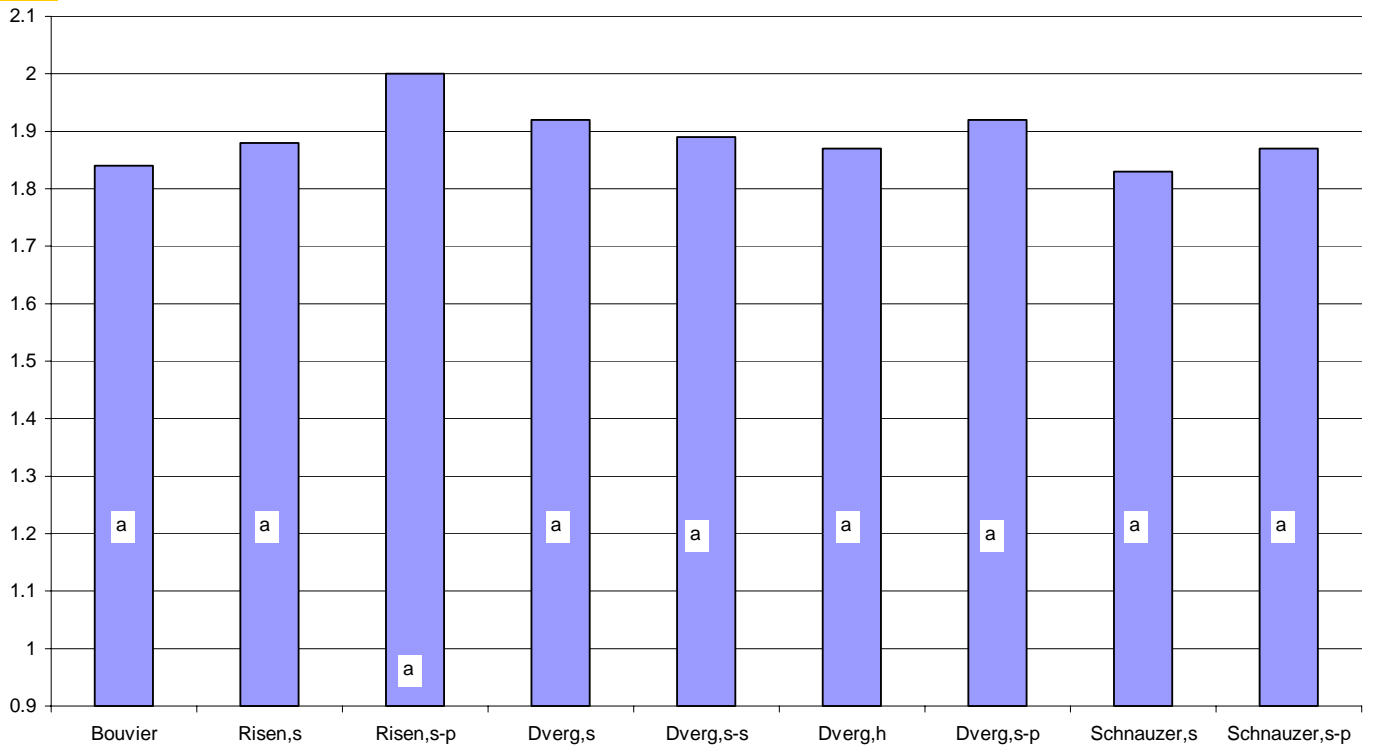

Bitt voksne eller barn

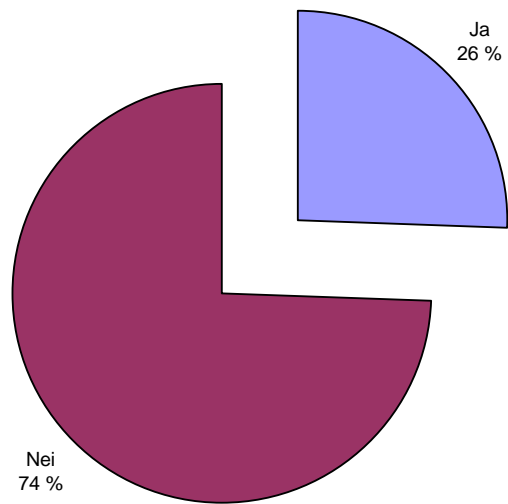

1=Ja
2=Nei

Bitt voksne eller barn

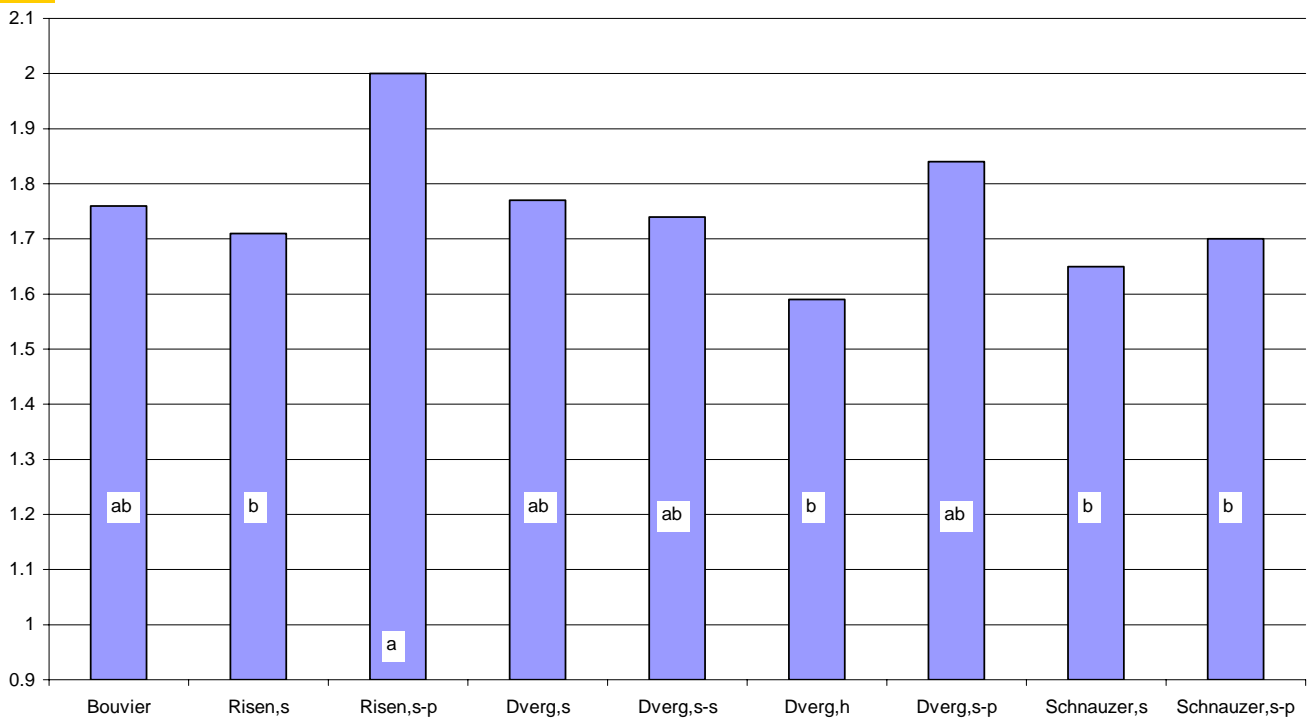

Knurret aggressivt til voksne eller barn

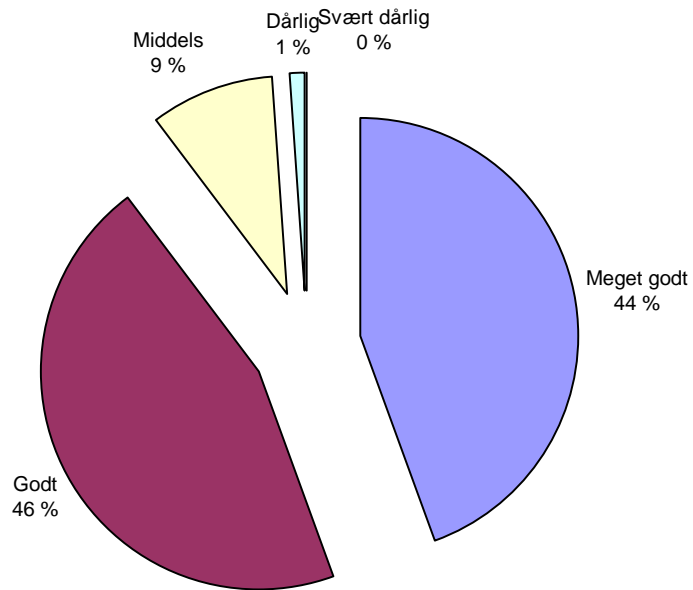

Knurret aggressivt til voksne eller barn

1=Ja
2=Nei

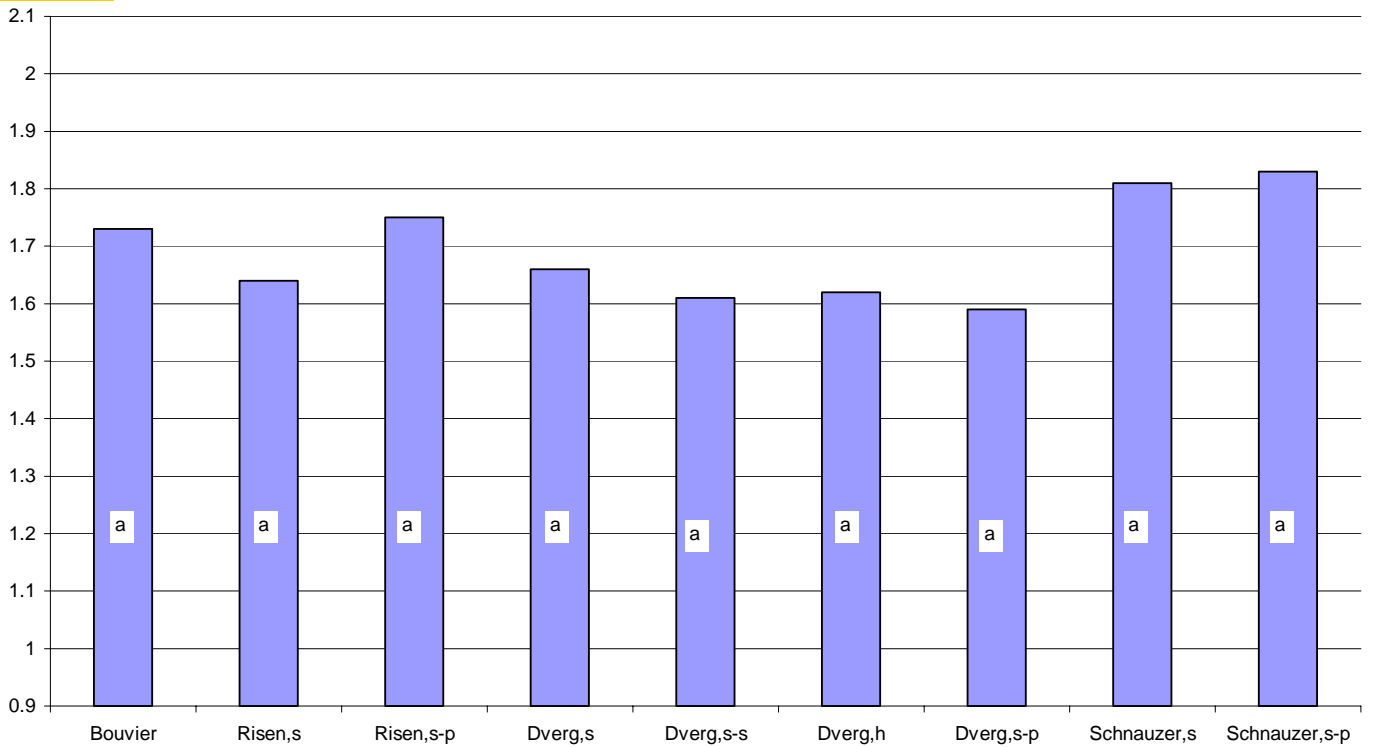

Lærevillighet utfra forventninger til rasen

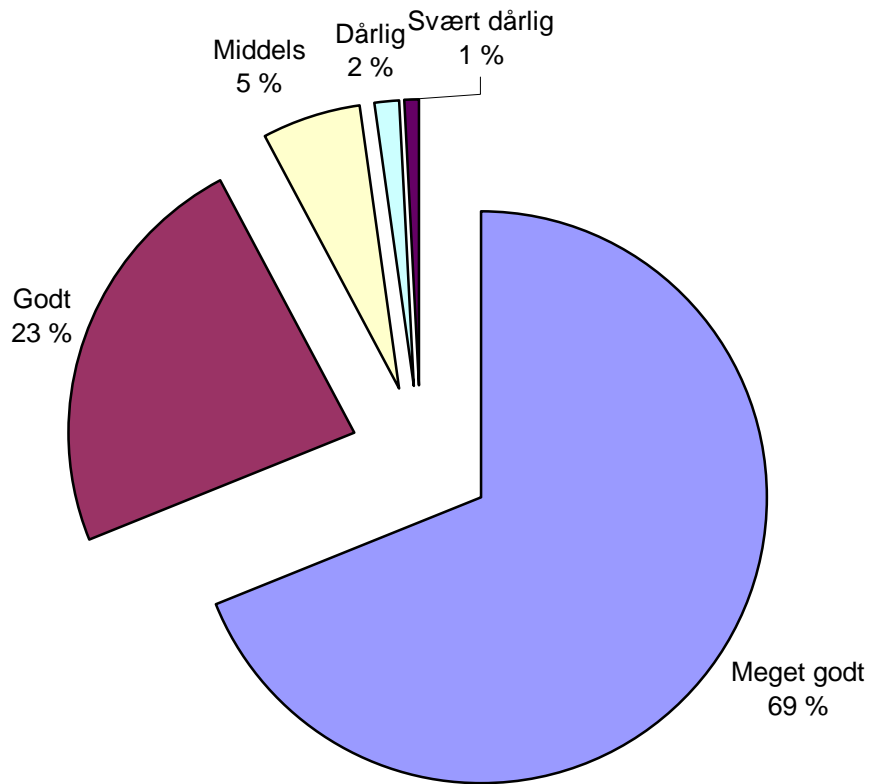

1=Meget bra
2=Bra

Lærevillighet utfra forventning til rasen

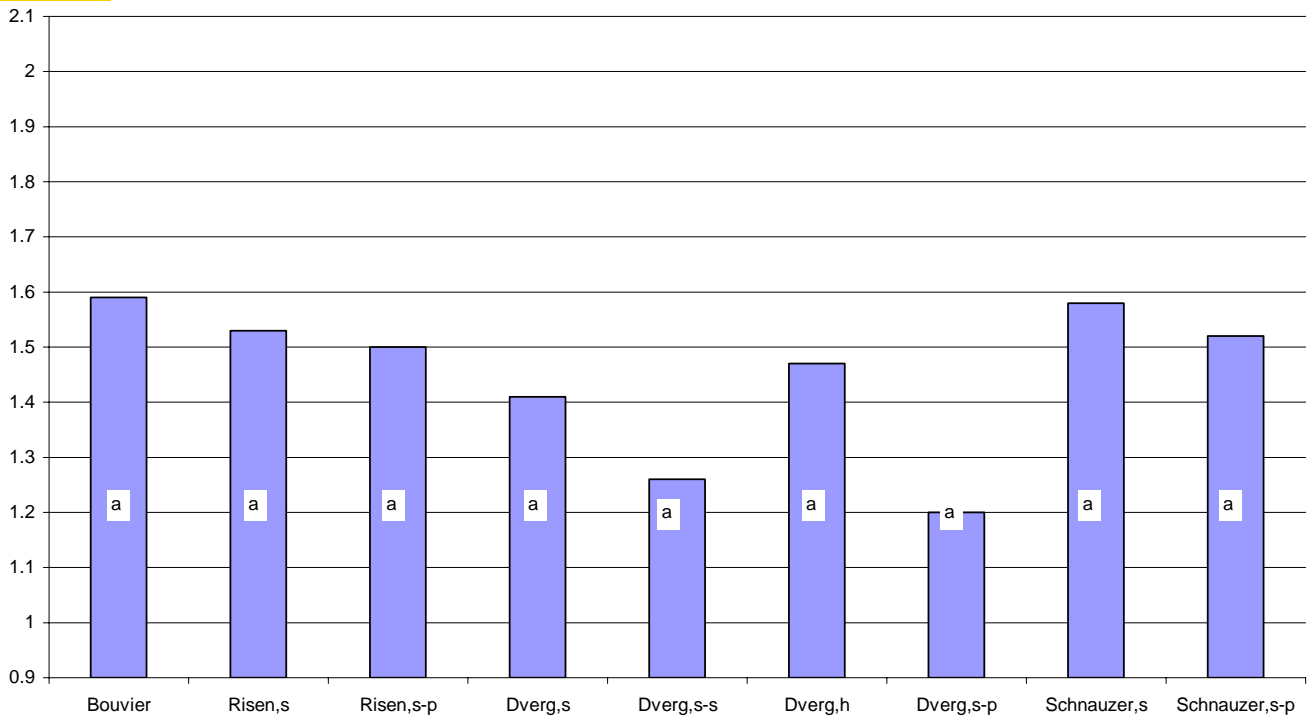

Funksjon utfra forventninger til rasen

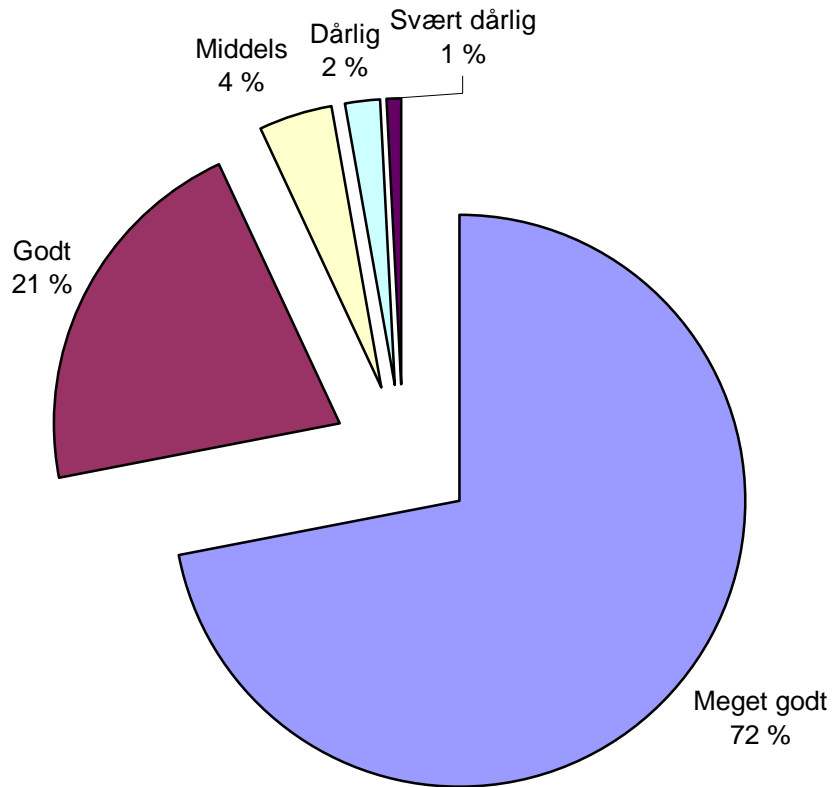
1=Meget bra
2=Bra

Funksjon utfra forventning til rasen

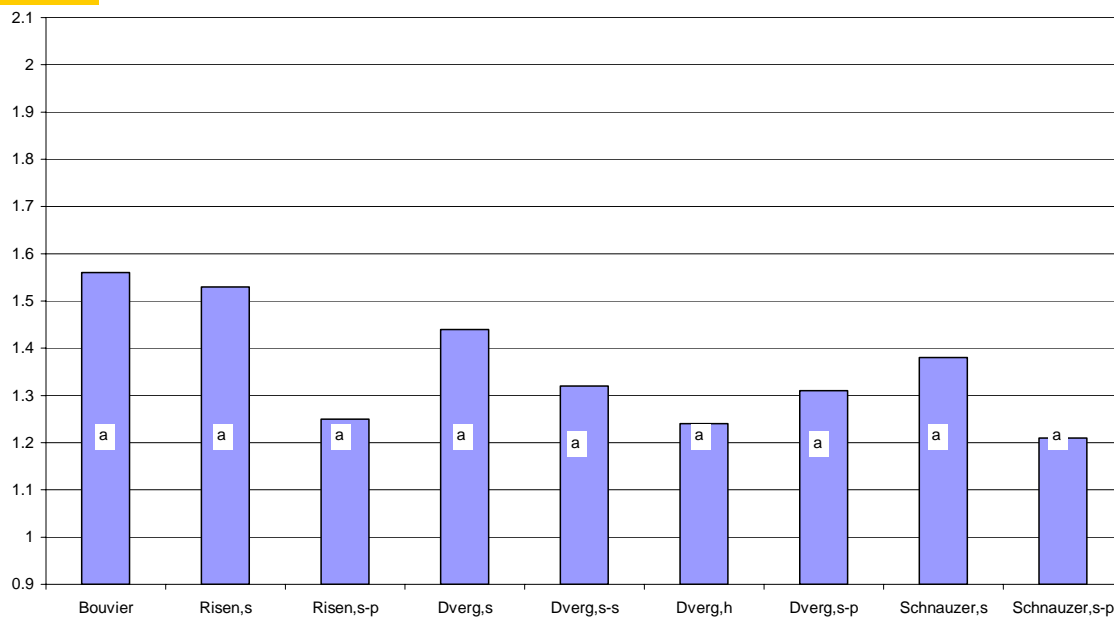
RESULTAT HELSEDELEN

Hundens generelle helse

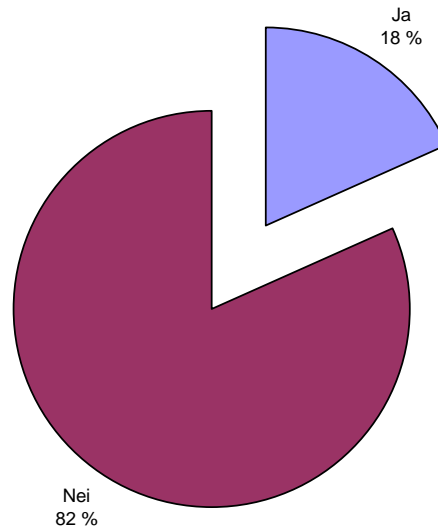
Hundens generelle helse

1=Meget bra
2=Bra

Hudproblemer

Noen gang hatt problemer med huden

Hvis **ja**, vennligst svar på spørsmålene nedenfor

Våteksem / fuktighetseksem

22 ca 1 gang i året **13** oftere enn 1 gang i året **63** sjeldnere enn 1 gang i året

Allergi

Er diagnosen stilt hos veterinær? **73** ja **45** nei

Er hunden allergitestet? **43** ja **79** nei

Symptomer **16** kløe **15** flassing **14** håravfall **6** mage/tarm problemer

Resultat av behandlingen **49** god **18** middels **9** dårlig

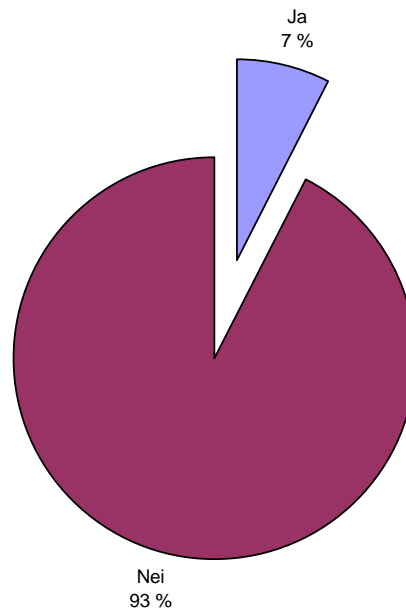
Kløe / irritert hud uten nærmere diagnose

12 ca 1 gang i året **38** oftere enn 1 gang i året **26** sjeldnere enn 1 gang i året

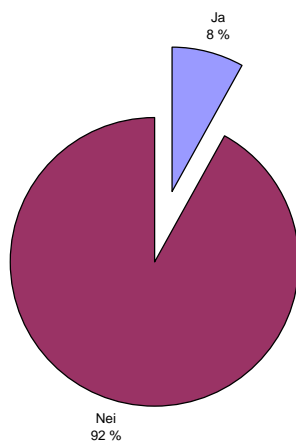
Ingen systematiske forskjeller mellom rasene

Problemer med potene

Noen gang hatt problemer med potene

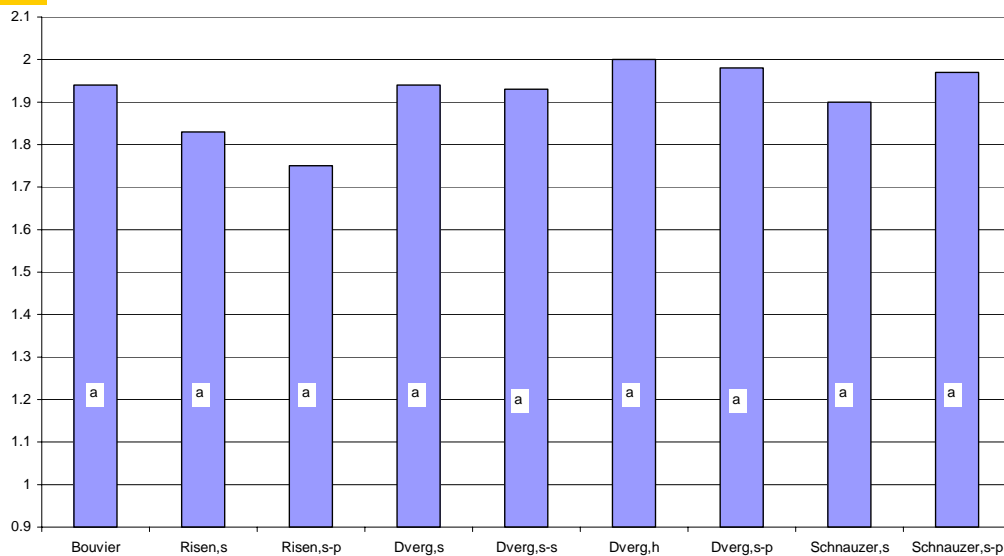

Noen gang hatt problemer med svake / sprukne klør

Hatt problemer med svake / sprukne klør

1=Ja
2=Nei

Problemer med øynene

Ektropion (øyelokket henger utover) **0**=ja **427**=nei

Entropion (øyelokket er rullet innover og irriterer øyet) **7**=ja **419**=nei

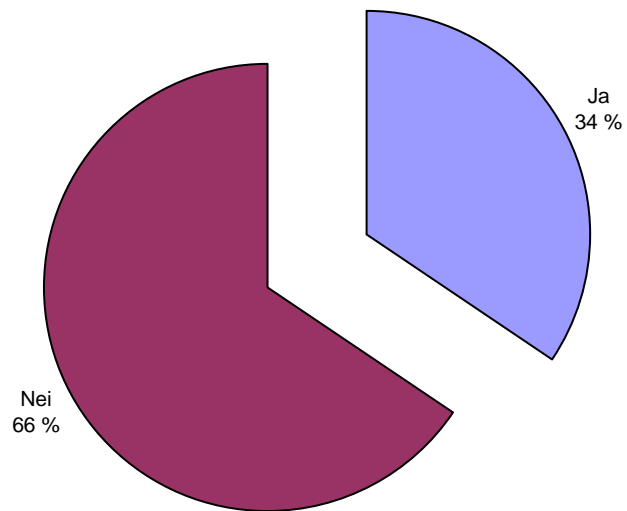
Ved hvilken alder ble det oppdaget? **Mellom 0 og 4 år**

Resultat av behandlingen **5** god **1** middels 0 dårlig

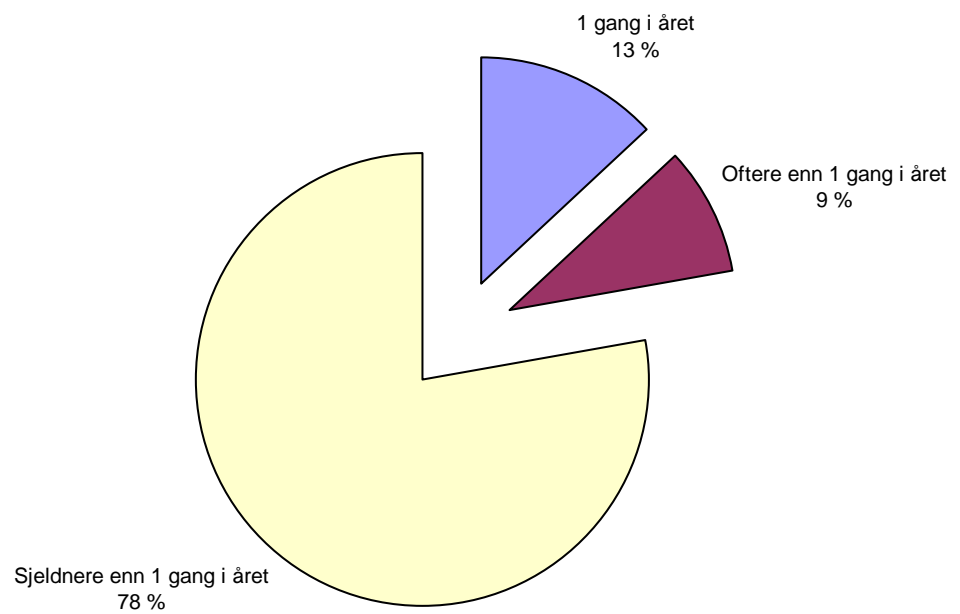
Ingen systematisk forskjell mellom rasene

Øreproblemer

Noen gang hatt ørebetennelse

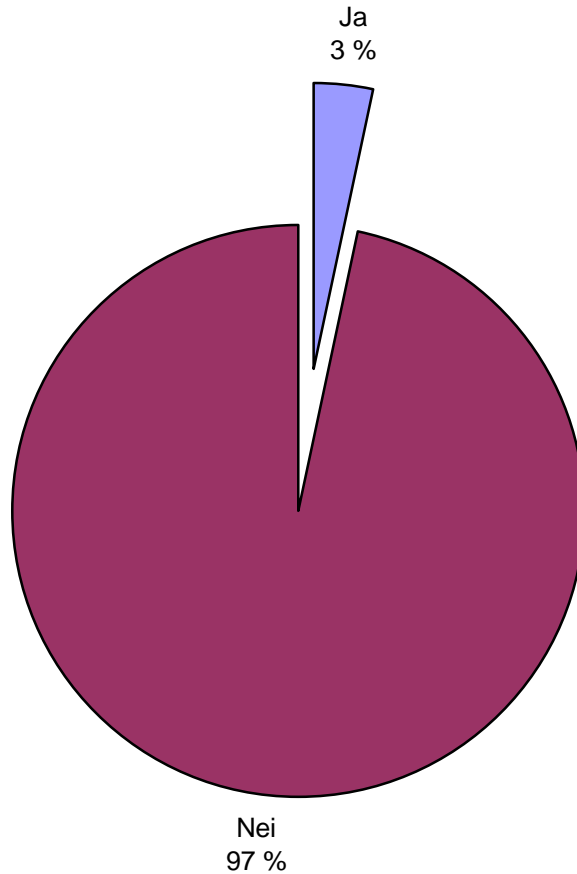
Hvor ofte har hunden hatt ørebetennelse

Ingen systematiske raseforskjeller

Kreft

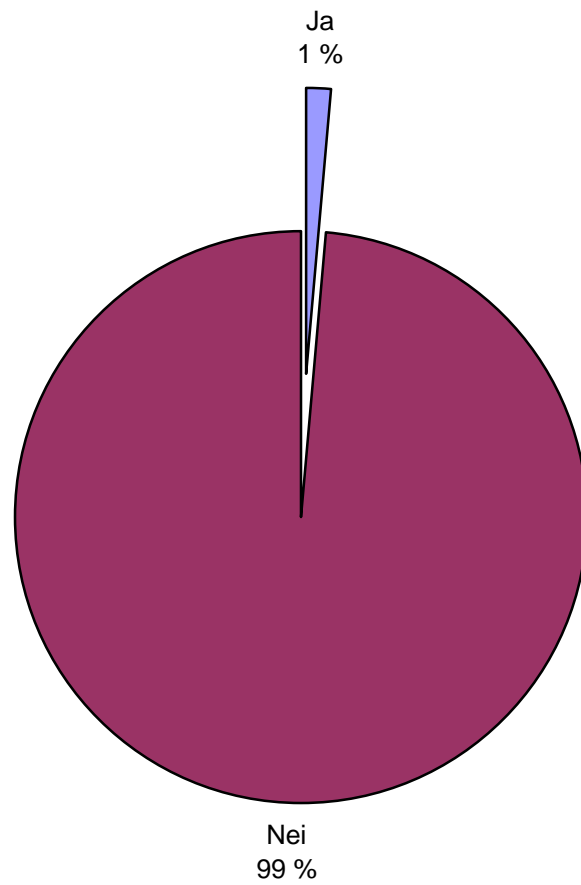
Har hunden fått diagnosen kreft

I rasene riesen, salt/pepper, dverg, sort, dverg, sort/sølv og schnauzer, sort er det ikke rapportert kreft. I de øvrige rasene ble det rapportert flest tilfeller hos riesen, sort, og da hovedsakelig jur og hos schnauzer, salt/pepper også der flest tilfeller av jurkreft. Men totalt sett var det få tilfeller i alle de andre rasene. Med unntak av hudkreft og testikkelkreft var hundene forholdsvis gamle (gjennomsnitt ca. 8 år) når kreften kom.

Problemer med hjerte

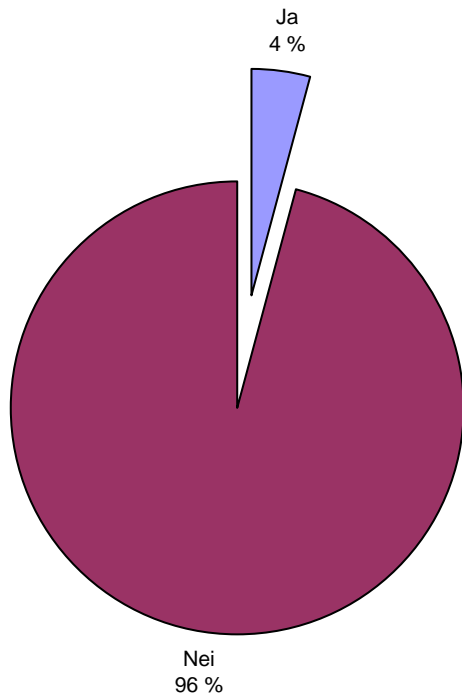
Har hunden fått diagnosen hjertesykdom

Ingen forskjell mellom rasene

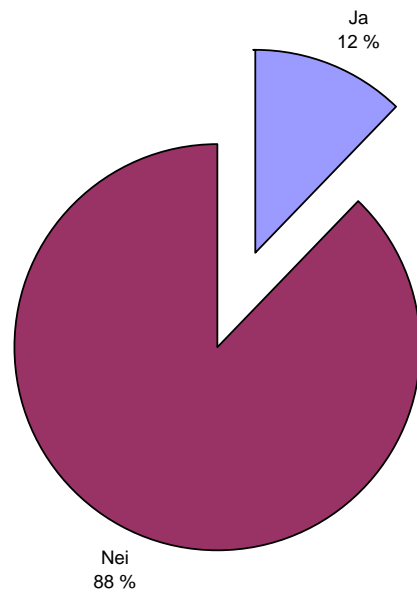
Hypothyreose

Har hunden fått diagnosen hypothyreose

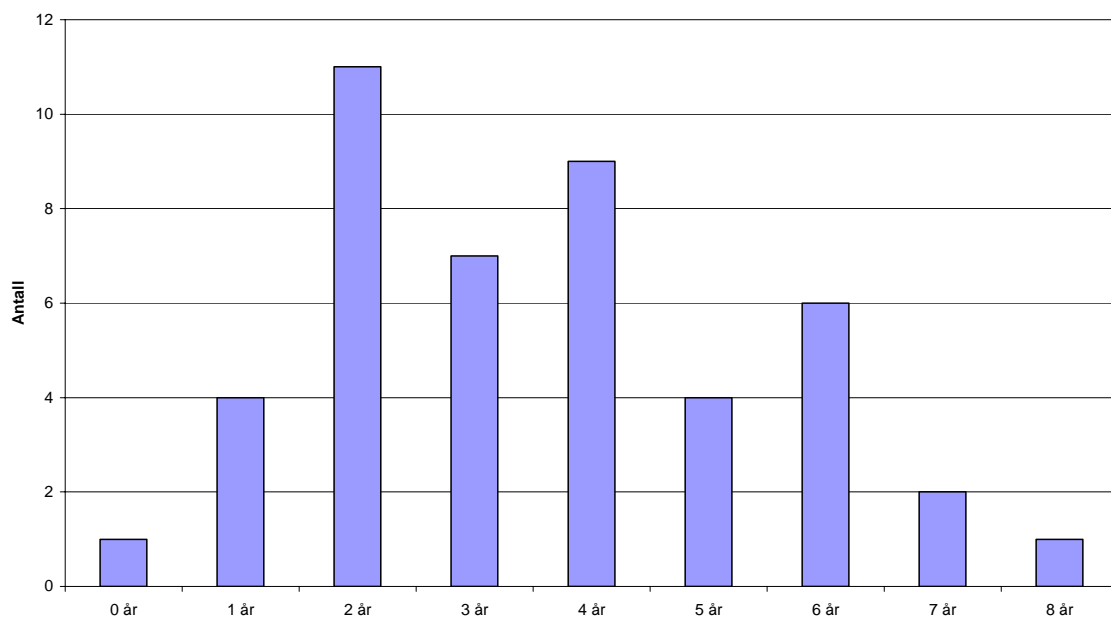

Av de som har diagnosen er 85% risen.

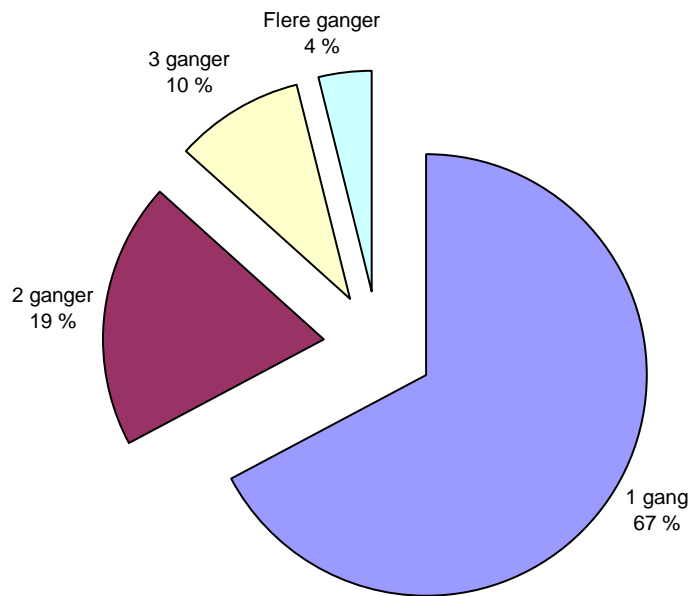
Andel Risen som har hypothyreose

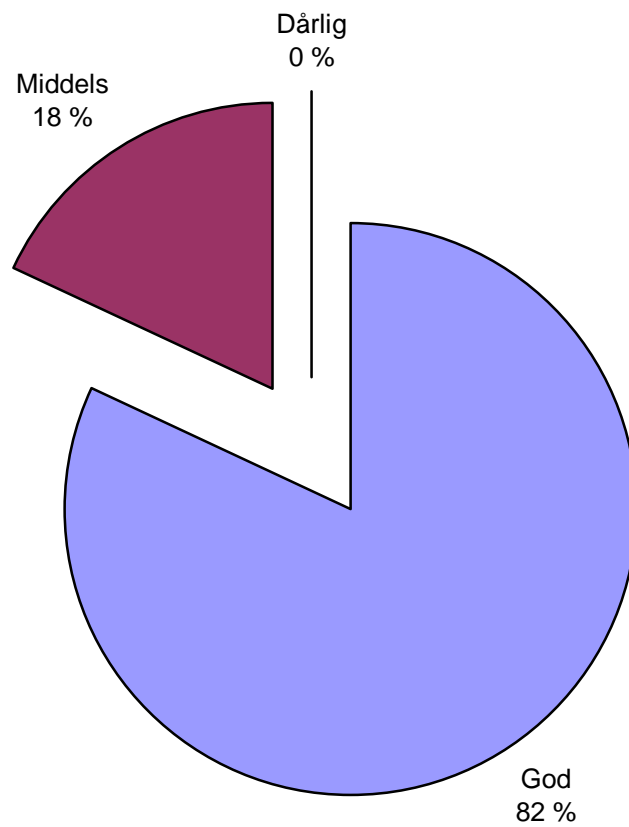
Alder når hypothyreose ble oppdaget

Hvor mange ganger testet før diagnosen ble stilt

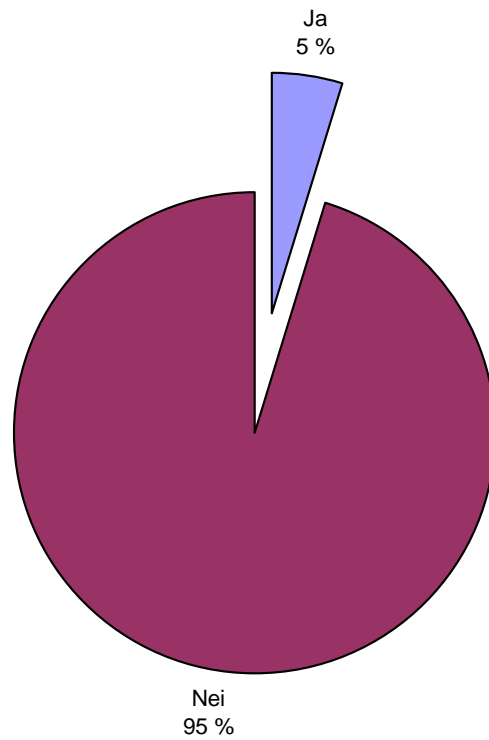

Resultat av behandlingen for hypotyreose

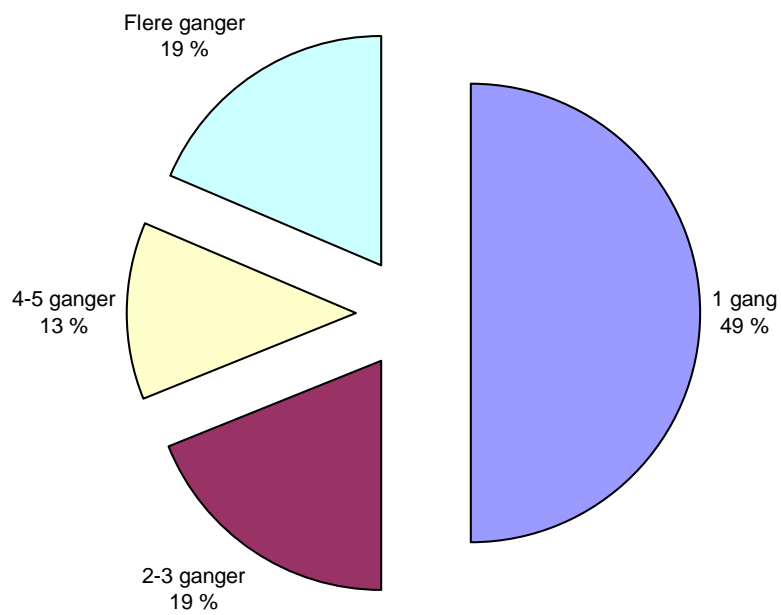

P-sprøyte og livmorbetennelse

Har hunden fått P-sprøyte for å unngå løpetid

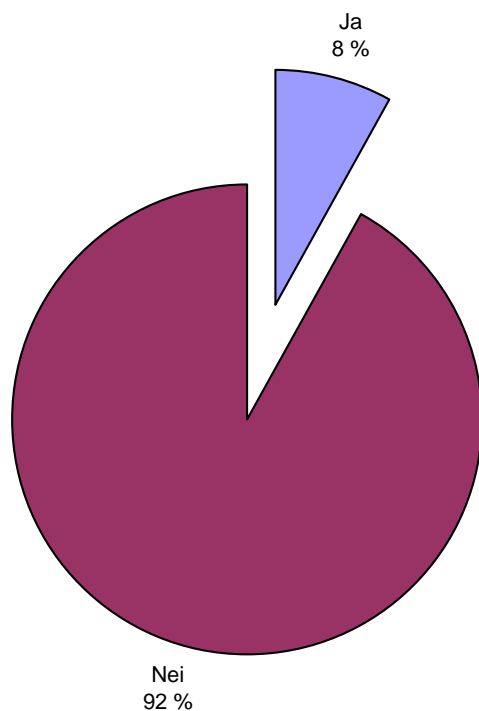

Hvor mange ganger har hunden fått p-sprøyte

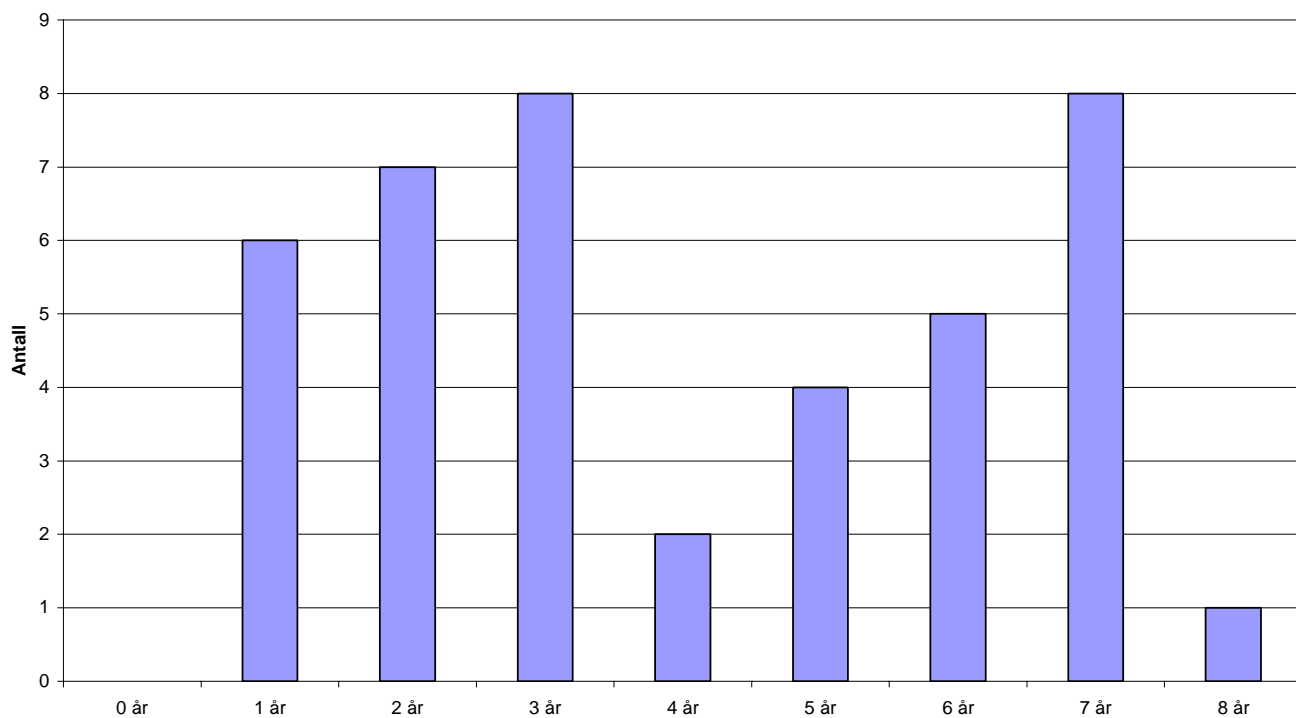
Har hunden blitt behandlet for livmorbetennelse

Ingen forskjell mellom rasene

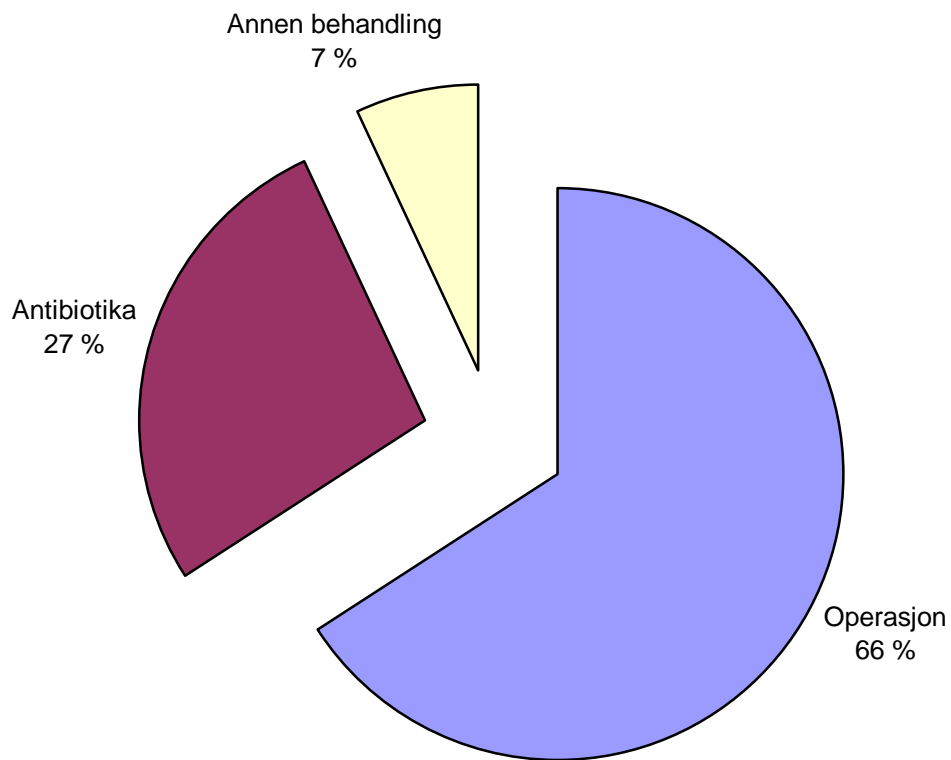

Det er noen flere bouvier og risen som har hatt livmorbetennelse enn de øvrige rasene.

Alder når hunden fikk livmorbetennelse

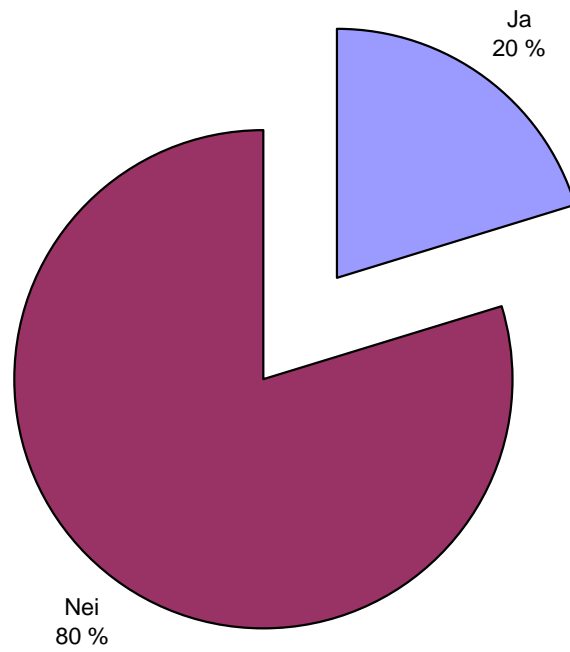
Behandling hunden fikk for livmorbetennelsen

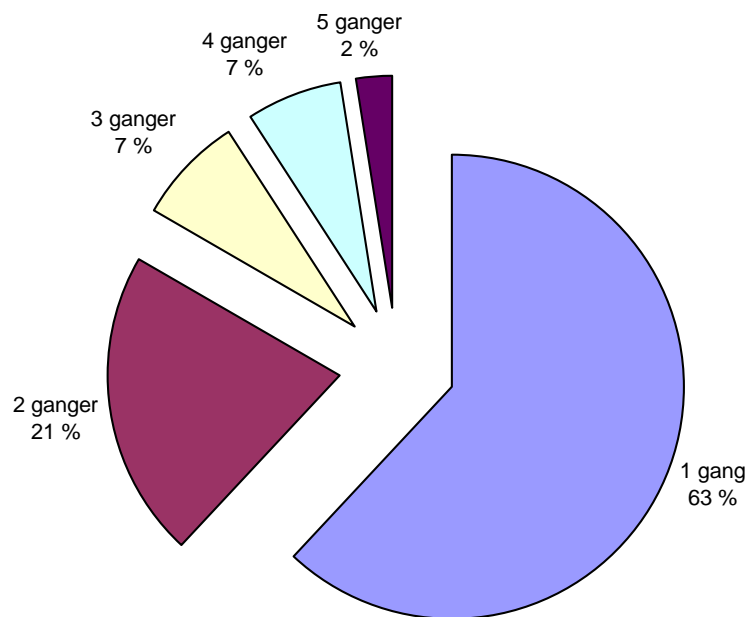
Av de som har hatt livmorbetennelse er det 4% som har fått det i forbindelse med valping og 9% i forbindelse med parring.

Urinveisinfeksjon og urinstein

Har hunden hatt urinveisinfeksjon?

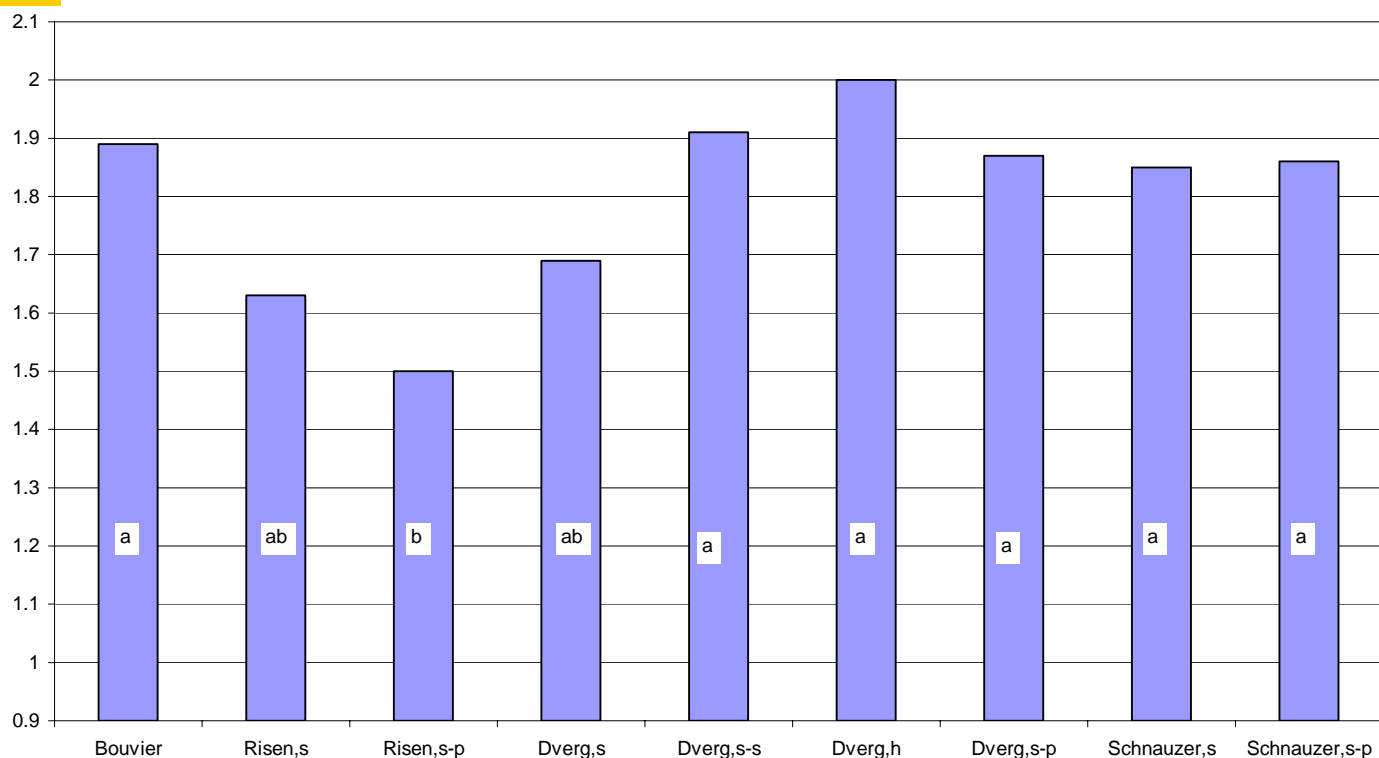

Antall ganger urinveisinfeksjon

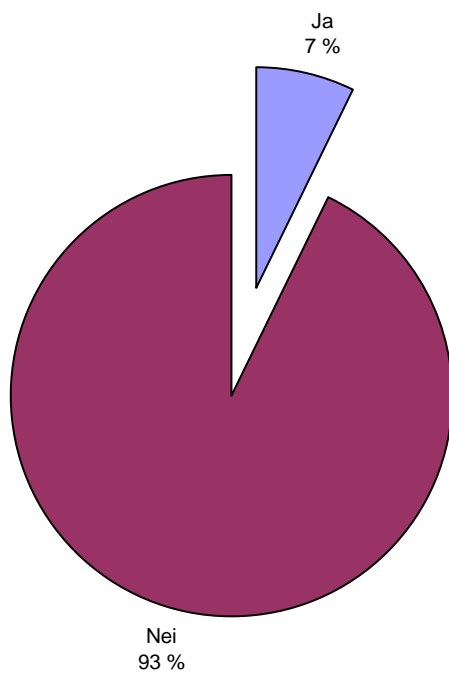

1=Ja
2=Nei

Hatt urinveisinfeksjon

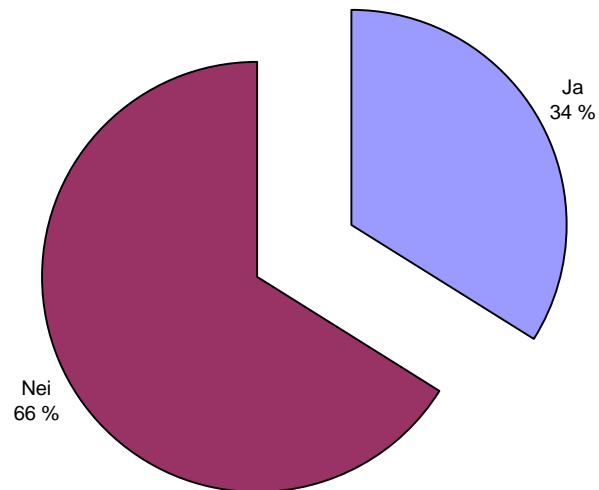
Har hunden hatt urinsteinproblemer?

De som har hatt det har i all hovedsak hatt det 1 gang. Ingen meldte tilfeller på Bouvier, Risen, salt/pepper, dverg, hvit og schnauzer, sort,- ellers relativt jevnt fordelt.

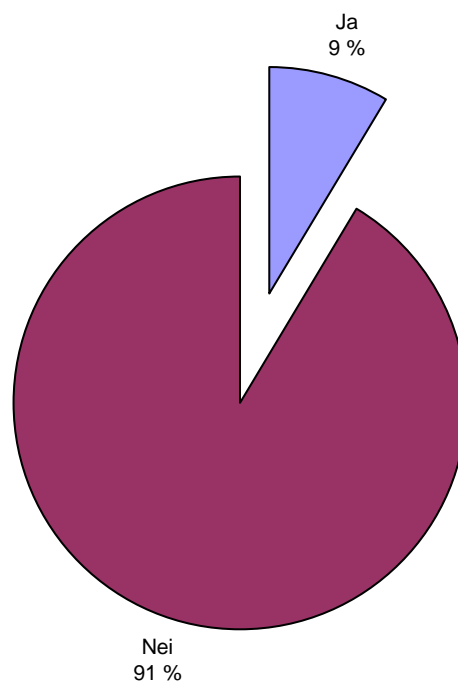
Hofteledds dysplasi

Er hunden hD-røntget?

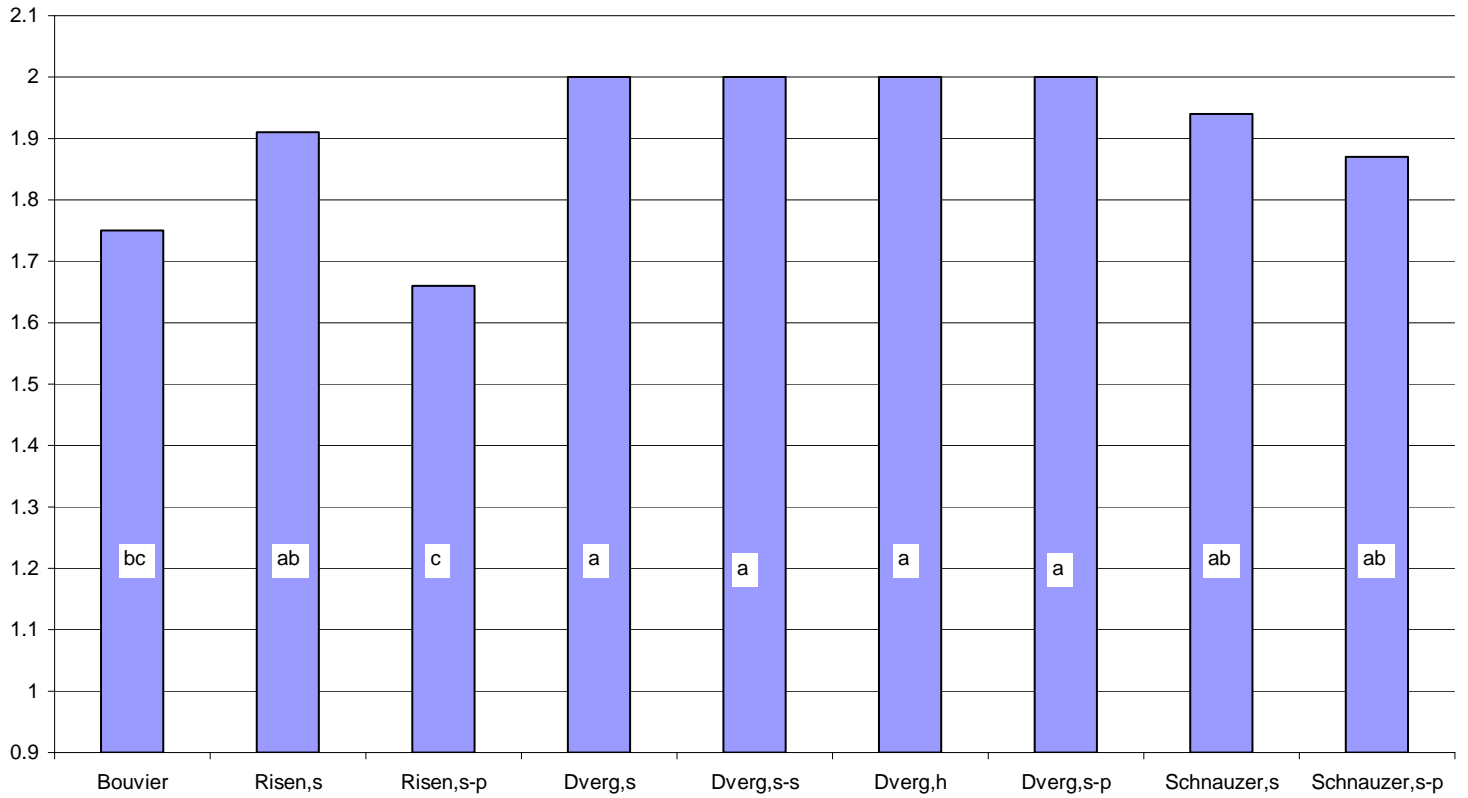
Det er flest av de store rasene Bouvier og Riesen som er røntget.

Har hunden HD?

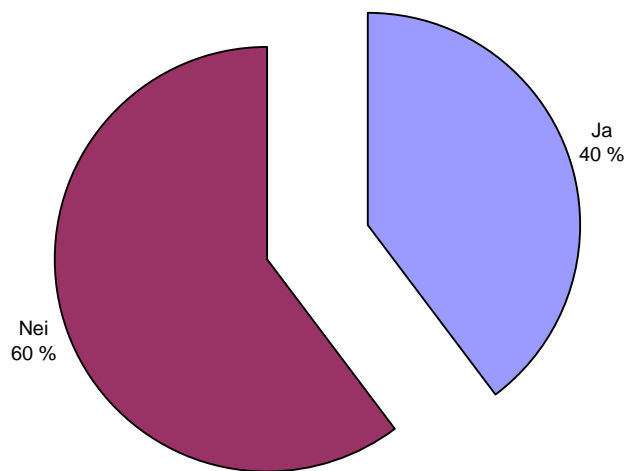

1=Ja
2=Nei

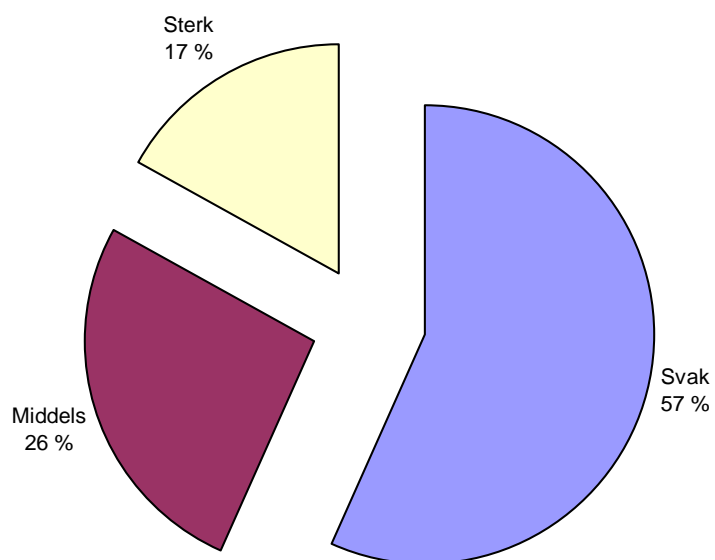
Hunden har HD

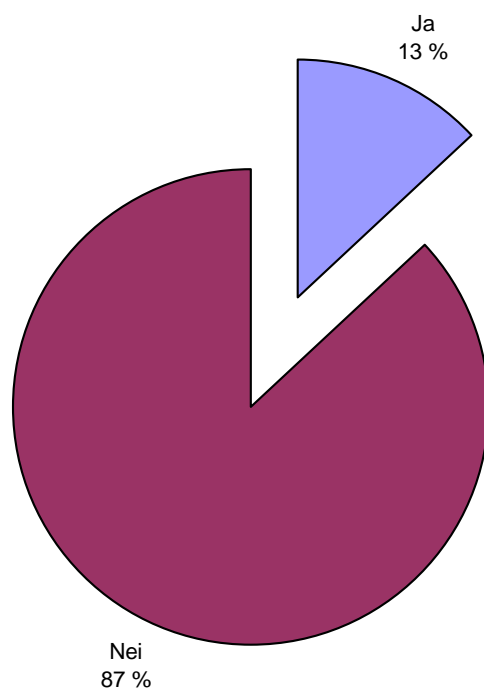
Forkalkninger i tillegg til HD?

Grad av HD

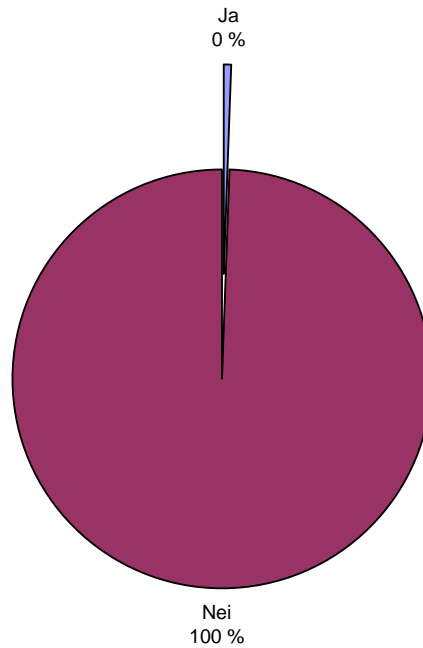
Problemer med HD'en?

Ingen raseforskjeller i grad av HD eller evt. problemer

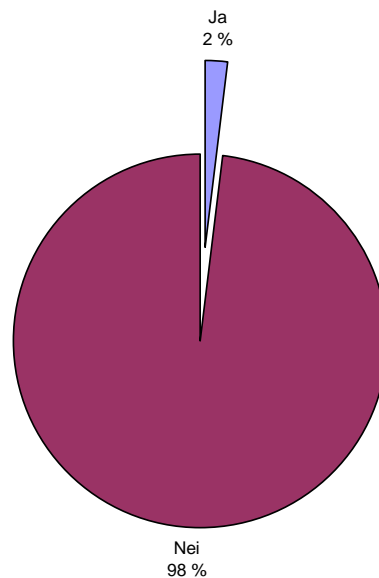
Osteochondrose og artrose

Har hunden fått diagnosen osteochondrose?

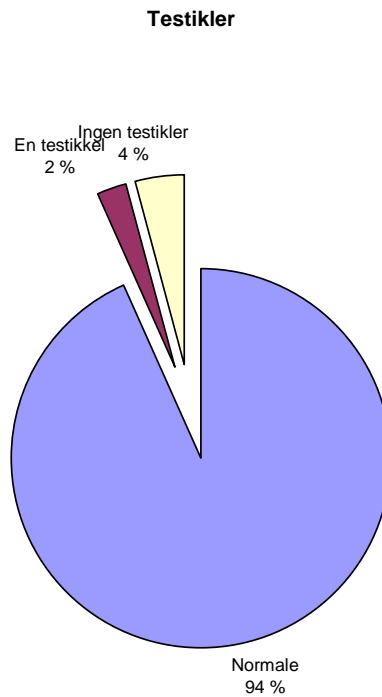
Kun 5 hunder har fått diagnosen og de er av Bouvier, dverg, salt/pepper og schnauzer, salt/pepper

Har hunden fått diagnosen artrose?

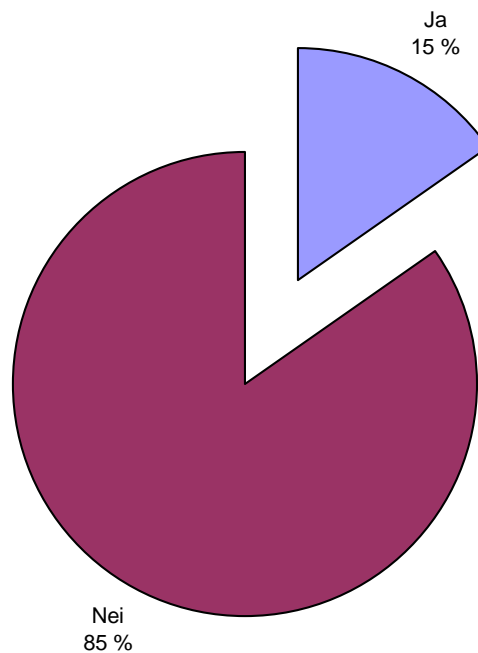
De få som har fått diagnosen er av rasene Bouvier, risen, dverg, sort/sølv og dverg, salt/pepper

Testikkel problemer

Schnauzer, sort og riesen har noe oftere problem enn de øvrige rasene.

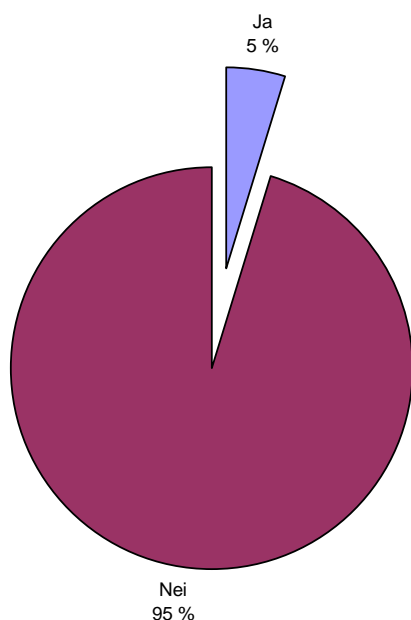
Har testikkel mangel gitt problem?

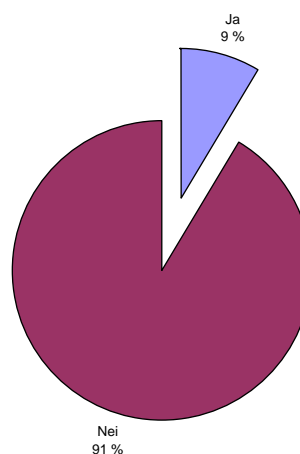
Ingen forskjell mellom rasene

Tannmangel og bittfeil

Har hunden tannmangel?

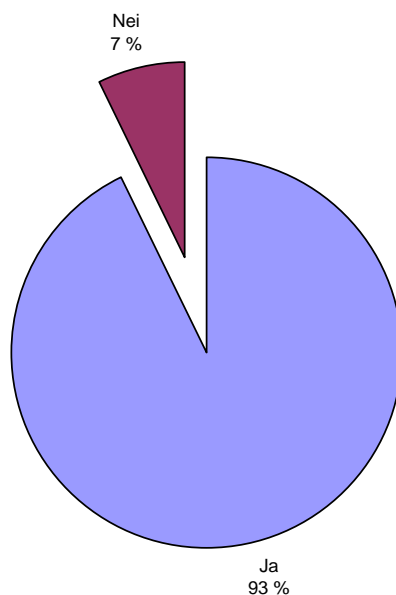

Andel Bouvier som har tannmangel

Ingen signifikant forskjell, men mest problem hos dverg, sort og Bouvier. Av de som manglet, så manglet de fleste 1 eller 2 tenner.

Har hunden normalt bitt?

Det var signifikant flere av rasene riesen, salt/pepper, dverg, salt/pepper og schnauzer, sort som hadde bitt problemer enn de øvrige. De fleste med problem hadde underbitt.

OPPSUMMERING

- Gjennomsnittlig svarprosent var på 43% med en variasjon fra 34-49% mellom rasene. I forhold til undersøkelsestype, med utsendelse av skjema uten purringer eller telefonoppfølging anses dette å være meget bra. Utsendelse av purringer eller telefonoppfølging ville fordyre undersøkelsen betraktelig samt være veldig arbeidskrevende. Ved svarprosent på dette nivået kan en alltid spørre hvor representativ undersøkelsen er, og objektivt sett vil det selvfølgelig vært ønskelig med svarprosent opp mot 70%. For å se på om de svarene vi har fått inn ser ut til å være representative har vi sett på svarene på HD opp mot NKK's base for HD resultater. Utifra denne sammenlikningen ser det ut til at svarene vi har fått inn er representative for situasjonen til klubbens raser og at vi ikke bare har fått inn ekstremer i den ene eller annen retning.
- Generelt ser det ut som gemyttet på våre raser er godt. 89% er meget godt eller godt fornøyd med hundens temperament utifra forventning. Omtrent det samme bilde er det også for hundens oppførsel i møte med andre hunder, barn og voksne. Når det gjelder læringsvillighet utifra forventninger til rasen så er det 44% som var meget fornøyd og 46% som var godt fornøyd, og ingen var svært dårlig fornøyd. Det var ingen forskjell mellom rasene mhp. besvarelsene på gemytt.
- For klubbens raser svarte 72% at de var meget godt fornøyd med hundens generelle helse, og 21% at de var godt fornøyd. Kun 1% var svært dårlig fornøyd med hundens helse, dvs. ca. 12 hunder i undersøkelsen som besto av 1241 hunder. Det var ingen statistisk forskjell i hvor god hundens generelle helse var i mellom rasene, men det var en tendens til at for de store rasene, bouvier og riesen, var det noen flere som svarte godt fornøyd istedenfor meget godt fornøyd. Selv om helsen generelt var meget bra er det viktig å merke seg en del tall: 18% av hundene har hatt hudproblemer, 34% har hatt ørebetennelse, 8% har blitt behandlet for livmorbetennelse (hovedsakelig de store rasene), 20% har hatt urinveisinfeksjon og 7% urinsteinsproblem. 34% har oppgitt at hunden er blitt HD-røntget og av disse hadde 9 prosent HD. Av de som hadde HD er det 13% som oppgir at dette har ført til problemer for hunden. Det er også verdt å merke seg at av de som har HD er det også 40% som har forkalkninger.

- Med unntak av hypotyreose er det ingen systematiske forskjeller mellom rasene for de fleste helseresultatene. Av de som har fått diagnosen hypotyreose er 85% riesen, og de har hovedsakelig fått diagnosen i 2-4 års alderen etter en gangs testing. Av riesenschnauzerne i undersøkelsen er det 13% som har fått diagnosen hypotyreose, men denne diagnosen er nærmest ikke-eksisterende for de øvrige rasene.

VEDLEGG: SPØRRESKJEMA

GEMYTT OG HELSEUNDERSØKELSE

Rase:

Kjønn:

Fødselsår:

Reg. nr: (frivillig):

GEMYTT

Hvordan vurderer du hundens temperament ut ifra forventningen til rasen?

meget godt godt middels dårlig svært dårlig

Hvordan oppfører hunden seg i møte med andre hunder?

meget bra bra middels dårlig svært dårlig

Hvordan oppfører hunden seg i møte med barn?

meget bra bra middels dårlig svært dårlig

Hvordan oppfører hunden seg i møte med voksne

meget bra bra middels dårlig svært dårlig

Har hunden noen gang bitt voksne eller barn? ja nei , hvis ja hvor ofte?.....

Har hunden noen gang knurret aggressivt til barn eller voksne? ja nei

Hvordan vurdere du hundens lærevillighet ut ifra forventning til rasen?

meget bra bra middels dårlig svært dårlig

Hvilke aktiviteter har du brukt hunden til?

bruks lydighet kløving trekk gjeting agility

annet, spesifiser.....

Hvor godt fungerer hunden i dagliglivet ut ifra forventningene dine til rasen?

meget godt godt middels dårlig svært dårlig

Øvrig informasjon angående gemytt:

.....
.....

HELSE

1. Hvordan bedømmer du hundens generelle helse?

meget god god middels dårlig svært dårlig

2. Hudproblemer

Har hunden noen gang hatt problemer med huden? ja nei

Hvis ja, vennligst svar på spørsmålene nedenfor

a. Våtekssem / fuktighetseksem
 ca 1 gang i året oftere enn 1 gang i året sjeldnere enn 1 gang i året

b. Allergi
 Er diagnosen stilt hos veterinær? ja nei
 Er hunden allergitestet? ja nei
 Hva er hunden allergisk mot?.....
 Hvor gammel var hunden da den fikk behandling første gang?.....
 Symptomer kløe flassing hårfall mage/tarm problemer
 Hvilken behandling får hunden?.....
 Resultat av behandlingen god middels dårlig

c. Kløe / irritert hud uten nærmere diagnose
 ca 1 gang i året oftere enn 1 gang i året sjeldnere enn 1 gang i året

d. Andre hudproblemer (oppgi gjerne symptomer og/eller diagnose)

3. Problemer med potene

Har hunden noen gang hatt problemer med potene? ja nei

Hvis ja, vennligst spesifiser.....

Har hunden hatt problemer med svake / sprukne klør? ja nei

Hvis ja, hvor gammel var hunden da problemet oppsto?.....

4. Problemer med øynene

ektropion (øyelokket henger utover)
 entropion (øyelokket er rullet innover og irriterer øyet)
 Ved hvilken alder ble det oppdaget?.....
 Behandling?.....
 Resultat av behandlingen god middels dårlig
 andre øyeproblemer.....

5. Øreproblemer

ørebetennelse
Hvor ofte? ca 1 gang i året oftere enn 1 gang i året sjeldnere enn 1 gang i året

Behandling?.....

6. Kreft

Har hunden fått diagnosen kreft (svulster)? ja nei

Type kreft alder

Jurkreft (jursvulster)

Beinkreft

Livmorkreft

Testikkelkreft

Lymfekreft

Hudkreft

Annen kreft.....

7. Hjerteproblemer

Har hunden fått diagnosen hjertesykdom? ja nei

Angi om mulig diagnosen

Alder da hunden fikk symptomer på hjertesykdom.....

Behandling.....

Resultat av behandlingen god middels dårlig

8. Hypotyreose (svikt i skjoldbruskkjertelen)

Har hunden fått diagnosen hypotyreose? ja nei

Symptomer.....

Ved hvilken alder ble sykdommen oppdaget (symptomene begynte)?.....

Hvor mange ganger ble hunden testet før endelig diagnose ble stilt?.....

Behandling.....

Resultat av behandlingen god middels dårlig

9. P-sprøyte

Har hunden fått P-sprøyte for å unngå løpetid? ja nei

Hvor mange ganger er hunden sprøytet?

1 gang 2-3 ganger 4-5 ganger mer enn 5 ganger

10. Livmorbetennelse

Er hunden behandlet for livmorbetennelse? ja nei

Hvor gammel var hunden da den fikk livmorbetennelse?

Har hunden hatt valper? ja nei

Fikk den livmorbetennelse i forbindelse med valping? ja nei

Fikk den livmorbetennelse i forbindelse med parring? ja nei

Behandling operasjon
 kun behandling med antibiotika (tabletter)
 annen behandling

15. Tannmangel / bittfeil

Har hunden tannmangel? ja nei

Hvilke / hvor mange tenner mangler i så fall?.....

Har hunden normalt bitt? ja nei

Hvis nei:

- overbitt
- underbitt
- skjevt bitt
- annen type bittfeil.....

16. Bortgang

Lever hunden din? ja nei

Hvis hunden ikke lever lenger, når døde den (mnd/årstall).....

Hva var årsaken til at den døde / ble avlivet?

- Sykdom
Hvilken (eventuelle symptom).....
- Ulykke
- Gemyttproblem
- Annet.....

17. Andre sykdommer

Hvis hunden har hatt andre sykdommer, oppgi hvilke

.....
.....
.....
.....

Råd til avlsrådet / oppdretterne

Har du råd eller informasjon til avlsrådet / oppdretterne som du tror kan være nyttig i deres videre arbeid med rasen, så vil vi sette stor pris på at du skriver det her:.....

.....
.....
.....
.....

Resultatet av undersøkelsen vil bli offentliggjort på generalforsamling i 2004, og deretter i klubbens medlemsblad samt hjemmeside.

TUSEN TAKK!!